

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 9.Pf.20.025/2025/5.

A felperes:

Kicsi a Bors Sportegyesület

7632 Pécs, Erika utca 11. III/11.

A felperes képviselője:

dr. Potocsár Enikő ügyvéd

ügyvéd címe1

Az alperes:

Nemzeti Fejlesztési Központ

1077 Budapest, Wesselényi utca 20-22.

Az alperes képviselője:

Balsai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. ifj. Balsai István ügyvéd)

ügyvéd címe

A per tárgya: támogatási szerződés teljesítése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 28.P.21.380/2024/11.

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 130.000 (százharmincezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy a felperes és az alperesi jogelőd között 2018. május 7. napján megkötött EFOP-1.8.6-17-2017-00051 azonosító számú támogatási szerződésből eredően felperesnek nem áll fenn az alperessel szemben fizetési kötelezettsége (1. számú kereset).

[2] Kérte továbbá az alperest kötelezni az 1. időközi elszámolásra benyújtott, összesen 1.700.000 forint tőke és ezután 2018. december 31. napjától, a 2. időközi elszámolásra benyújtott, összesen 56.225.348 forint tőke és ezután 2020. április 19. napjától, a 3. időközi elszámolásra benyújtott 6.619.895 forint tőke és ezután 2020. április 19. napjától, a 4. időközi elszámolásra benyújtott 17.049.365 forint tőke és azután 2020. április 19. napjától, 5. időközi elszámolásra benyújtott, összesen 21.327.351 forint tőke és ezután a kereset benyújtásának napjától a kifizetés napjáig számított késedelmi kamatok megfizetésére (2. számú kereset). A megismételt eljárásban a felperes nyilatkozatát akként pontosította, hogy a részére kifizetett 97.570.722 forint előleg és az elszámolásra előterjesztett összeg (102.921.959 forint) különbözetét követeli (11. sorszámu jegyzőkönyv).

[3] Mindkét keresetét arra alapította, hogy az alperesi jogelőd jogszerűtlenül állt el a támogatási szerződéstől, ezért a támogatási szerződés fennáll. Állította, hogy az elállást megelőző szabálytalansági döntés megállapításai megalapozatlanok, a döntés sérti a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet (Korm. rendelet) 156. § (5) bekezdését és 164. § (4) bekezdését is. A Korm. rendelet 90. § (1) bekezdés b) pontja, illetve a Felhívás 3.4.2. pontja, valamint az Általános Szerződési Feltételek (ÁSZF) 7.4.2. d) pontja nem alapoz meg elállást, az elállás gyakorlásának feltételei nem következtek be.

[4] Érvényesített jogaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:1., 6:2., 6:34., 6:35., 6:58., 6:153. §-ait jelölte meg, hivatkozott a Korm. rendelet 129. § (1), 133. § (1) bekezdéseire is.

[5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a felperes nem tett eleget a szerződésben foglaltaknak, mivel 2018. október 31-ig nem teljesítette az 1. mérőföldkőben meghatározott feltételeket, továbbá a szerződéskötéstől számított 12 hónapon belül nem terjesztett elő legalább 10%-nyi költség elszámolására indítványt, késedelmét írásban sem mentette ki. Hangsúlyozta, hogy az elszámolás hiánya veszélyezteti az Európai Unió költségvetését. Az elállása jogszerű volt, mert a felperes nem élt a Korm. rendelet 90. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt kimentési kérelem lehetőségével. Kérte a 2. számú kereset elutasítását arra hivatkozással is, hogy amennyiben az elállás nem volt jogszerű, és a bíróság azt állapítja meg, hogy a támogatási jogviszony érvényben, illetve hatályban van, abban az esetben a feleknek el kell számolni egymással.

[6] Az elsőfokú bíróság 28.P.21.727/2022/16. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes jogelődje jogellenesen állt el a felperes és az Emberi Erőforrások Minisztériuma EU Fejlesztések Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkársága között 2018. május 7-én létrejött támogatási szerződéstől. E közbenső ítéletet a Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.536/2023/11. számú végzésével hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[7] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5.194.206 forintot és ezután 2020. június 5. napjától a kifizetés napjáig számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamatot, továbbá 8.770.135 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy az eljárás illetékét a Magyar Állam viseli.

[8] Az elsőfokú bíróság döntését a Korm. rendelet 90. § (1) bekezdés b) pontjára, az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete 2. cikk 36. pontjára, 72. cikk h) pontjára, a Korm. rendelet 132. § (1) bekezdésére, az ÁSZF 7.4.2.d) pontjára alapította. Kifejtette, hogy a felperes 1. számú keresetében megállapítási keresetet terjesztett elő, amelyben annak megállapítását kérte, hogy nem áll fenn fizetési kötelezettsége az alperessel szemben. Emellett másodlagosan marasztalási keresetet is előterjesztett. Mivel a

felperes kérhetett marasztalást, ezért nem volt helye megállapításnak, vagyis nem álltak fenn a megállapítási kereset előterjesztésének a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 172. § (3) bekezdésében foglalt feltételei. A megállapítás iránti 1. számú keresetet az elsőfokú bíróság ezért érdemben elutasította.

[9] Vizsgálta az alperesi jogelőd elállásának jogszerűségét. Figyelembe vette, hogy a támogatott szerződésszegését a jogviszony sajátossága folytán az irányítóhatóság szabálytalansági eljárás keretei között vizsgálja. Ha az irányítóhatóság szabálytalanságot állapít meg, amely alapján a támogató elállásra jogosult, a támogató a megállapított szabálytalanság tartalmához kötve van. Az alperesi jogelőd így az elállását is csak olyan szerződésszegésre alapíthatta, amely a szabálytalansági döntés értelmében elállást megalapozó szabálytalanságnak minősül. Utalt arra, hogy az elállást megelőző, jogorvoslati kifogással elbírált 2020. március 5-i döntés indokolása értelmében az irányítóhatóság azért állapította meg helyesen a jogkövetkezményt, mert a Korm. rendelet 90. § (1) bekezdés b) pontjának nem teljesítése önmagában megalapozza az elállást. A másodfokú döntés a Felhívás 3.4.2. pontjában foglalt kötelezettség megszegésével (1. számú mérőföldkő) elállást nem indokolt, így az alperesi jogelőd ilyen szabálytalanságra hivatkozással szerződésszerűen nem élhetett elállási joggal. Kifejtette, hogy az előzőek alapján azt lehetett csak vizsgálni, hogy a felperes követett-e el a Korm. rendelet 90. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt elállást megalapozó szerződésszegést.

[10] Megállapította, hogy a felperes a módosítási kérelmek elbírálása alatt akadályozva volt a támogatási szerződésben meghatározott kifizetési igény benyújtási kötelezettsége teljesítésében. A felperes által csatolt 2018. november 5-i F/55. sorszámú hanganyag és annak a felperes 2021. november 22-i előkészítő iratában idézett részlete igazolta, hogy a felperes telefonon jelezte a kifizetési igény benyújtásának költségvetési módosítással összefüggő akadályát 2018. november 5-én, amire olyan tájékoztatást kapott, hogy a kifizetési igény előtt a módosítási igényt kell elbírálni. Ebből következően nem informatikai akadálya volt a kifizetési igényekkel összefüggő dokumentumok feltöltésének, hanem az, hogy a peres iratokhoz csatolt, a projekt megvalósítása során már 2019. május 7. előtt keletkezett számlák, dokumentumok közül csak az elfogadott módosításoknak megfelelő számlákkal, iratokkal tudta igazolni a felperes a támogatás felhasználását, és az utóbb elfogadott módosítási igénye a költségvetés túlnyomó részét érintette. A módosítási kérelem 2018. október 8-i benyújtásától a 2. számú módosítási kérelemnek megfelelő szerződésmódosítás hatálybalépéséről kapott értesítésig a felperes kötelezettségszegése, így késedelme a Ptk. 6:150. § (1)-(2) bekezdése alapján kizárt volt. A késedelem hiánya tehát 2019. május 16-ig állt fenn.

[11] Az előzményekre tekintettel a felperes 2019. március 5-i e-mailjében foglalt nyilatkozatát a Ptk. 6:8. §-a alapján olyan nyilatkozatnak kellett tekinteni, ami akadályközlésnek, a Korm. rendelet 90. § (1) bekezdés b) pontjában írt írásbeli kimentésnek felelt meg tartalmában.

[12] Mindezek alapján megállapította, hogy a Korm. rendelet 90. § (1) bekezdésére alapított okból nem állhatott el jogszerűen a támogatási szerződéstől az alperes.

[13] Utalt arra, hogy a Felhívás 3.4.2. pontjában meghatározott kötelezettség megszegésénél – a Korm. rendelet 90. § (1) bekezdés b) pontjától eltérően – külön kellene vizsgálni, hogy az adott szerződésszegés az eset összes körülményére tekintettel okoz-e pénzügyi érdeksérelmet, és indokolt-e, arányos-e az elállási szankció alkalmazása. A konkrét esetben a módosítási igény elbírálásának elhúzódására, a módosítás hatályba lépéséről kapott értesítés és a kifizetési igények június 5-i benyújtása között eltelt rövid időre és arra tekintettel, hogy a felperes a rendelkezésre álló adatok alapján a szerződéses kötelezettségének a szabálytalansági eljárás folyamatban léte alatt eleget tett, jogosulatlanul nem vett fel támogatást, arra a megállapításra lehet jutni, hogy az elállás aránytalan szankció volt. A szankció aránytalansága a Korm. rendelet 164. § (4) bekezdését is sértette.

[14] Az előzőek alapján megállapította az elsőfokú bíróság, hogy az alperes elállása jogellenes.

[15] Mivel a perben marasztalási igényt terjesztett elő a felperes, az alperesnek az ellenkérelmében már a jogalap mellett a követelésösszecszerűségéről is nyilatkoznia kellett volna. Az alperes a keresetösszecszerűségét csak annyiban vitatta, hogy álláspontja szerint kizárólag az előlegként kapott összegben túlmenő támogatást követelhetné marasztalási keresetként a felperes, az előleget be kell számítani a követelésbe. A felperes ennek megfelelően pontosította is nyilatkozatát. Az alperes ellenkérelmében nem hivatkozott olyan tényekre, amelyekre nézve az elszámolás szabályszerűtlenségét állította volna.

[16] Az elsőfokú bíróság utalt arra is, hogy a Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.536/2023/11. számú végzésének megállapítása szerint az összecszerűség kérdésében nem volt a felek között vita. A felperes az elszámolást kellő időben, 2020 tavaszáig előterjesztette. Az alperes a tárgyalás berekesztéséig sem hivatkozott az előterjesztett elszámolás szabályszerűtlenségére, holott legkésőbb a másodfokú végzés kézbesítése után elvárható lett volna tőle az elszámolás megvizsgálása. Az előzőekre figyelemmel megállapította, hogy a felperest megilleti a támogatási szerződés alapján a projekttel összefüggésben felmerült költségek összege és ezt érintő kifogás hiányában a felperes által a projektre fordított 102.376.716 forint elszámolási igény megalapozott. Ebbe az összegbe beszámította a 97.570.522 forint előlegösszegét, melyet az alperes az elállás jogellenessége miatt nem követelhet vissza a felperestől. A különbözet, azaz 5.194.206 forint és annak 2020. június 5. napjától számított kamatai megfizetésére kötelezte az alperest.

[17] A felperest mindezekre tekintettel pernyertesnek tekintette. A felperes jogi képviselőjének a munkadíját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján állapította meg az ügy bonyolultságára és kétszeri hatályon kívül helyezésre tekintettel a megállapítható bruttó 4.000.000 forintnál nagyobb, bruttó 6.000.000 forint összegben. Ehhez képest többletként jelentkezik a két másodfokú eljárásban megállapított másodfokú perköltség, melyek összege együttesen 2.770.135 forint. Ezért összesen 8.770.135 forint perköltség megfizetésére kötelezte az alperest.

[18] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését. Másodlagosan kérte,

hogy a másodfokú bíróság változtassa meg az elsőfokú bíróság ítéletét részben és a felperes keresetét teljes egészében utasítsa el.

[19] Eljárási jogszabálysértésként arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 172. § (3) bekezdésében foglalt, keresethalmazatról szóló rendelkezést. Fogalmilag kizárt ugyanis, hogy a felperes megállapítást és marasztalást is kérjen, hiszen, ha lehetséges marasztalás, akkor kizárt a megállapítás. A felperes megállapítási keresetének jelen esetben nincs helye. A meg nem engedett keresethalmazatra figyelemmel az elsőfokú bíróságnak a keresetlevelet a Pp. 176. § (2) bekezdés c) pontja alapján vissza kellett volna utasítania, a perfelvételi tárgyalás kitűzését követően a pert a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján meg kellett volna szüntetnie. Ennek hiányában a másodfokú bíróságnak a Pp. 379. §-a folytán az elsőfokú ítéletet hatályon kívül kell helyeznie és a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján kell az eljárást megszüntetnie.

[20] Kiküszöbölhető eljárás jogszabálysértésként és anyagi jogszabálysértésként hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem bírálta el az elállás jogszerűsége körében azt, hogy a felperes a szabálytalansági döntésben és az annak alapján tett elállási nyilatkozatban, valamint az ellenkérelemben is hivatkozott Felhívás 3.4.2. pontját megsértette. Ezzel az elsőfokú bíróság megszegte a Pp. 346. § (5) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségét, valamint anyagi jogszabálysértést is megvalósított, mert a Ptk. 6:140. § (2) bekezdése értelmében a jogosult a megjelölt elállási vagy felmondási okról másokra térhet át. Sértette továbbá ezzel az ítélet az ÁSZF 7.4.2. pontját, a Korm. rendelet 90. § (1) bekezdésének b) pontját és a Felhívás 3.4.2. pontját.

[21] Hangsúlyozta, hogy a 3385/2018. (XII. 14.) AB határozat indokolása szerint a támogatási szerződéstől mint polgári jogi szerződéstől elállás esetén a szerződésszegéssel kapcsolatban tett megállapítások a polgári bíróság előtt vitathatók, a támogatási szerződéstől történő elállás jogszerűsége a polgári peres eljárás keretében vizsgálható. Nem mellőzhető ebből következően a megállapított szabálytalanságok fennállásának polgári perrendtartás szabályai szerinti vizsgálata. Ebből pedig az következik, hogy a per tárgyát képező felmondás a felek közötti jogviszonynak polgári jogi eleme, amelynek jogszerűségét (érvényességét) a polgári jogi szabályok szerint kell megítélni. E körben utalt a Kúria Pfv.V.20.923/2019/7. számú és Pfv.VI.20.886/2018/5. számú határozataira. Hivatkozott arra is, hogy az AB határozat megállapításaiból a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.083/2024/6. számú határozatában – a jelen ügyben meghozott elsőfokú ítéletben foglaltaktól eltérően – azt a következtetést vonta le, hogy a szabálytalansági eljárásban egyszeri, közjogi típusú jogorvoslat igénybevételére van lehetőség, melyből az is következik, hogy a közjogi jellegű szabálytalansági eljárás, illetve az abban hozott döntés esetleges jogszerűtlensége a polgári perben már nem vizsgálható és lényegében a szabálytalansági eljárás és az abban meghozott döntés figyelembevételével nélkül kizárólag a polgári jogi szabályok szerint kell az elállást értékelni. Ennek pedig azért van jelentősége, mivel ebben az esetben az alperes a Ptk. 6:140. § (2) bekezdése szerint áttérhetett másik felmondási okra. Hivatkozott a Kúria BH2021. 7198 számon közzétett eseti döntésre, mely szintén kiemeli, hogy ha a támogató a szabálytalanság megállapításának jogkövetkezményeként állt el a támogatási szerződéstől, a kedvezményezett az elállás jogszerűségét polgári perben vitathatja. Ez esetben a polgári per tárgyát képezheti annak vizsgálata, hogy történt-e szabálytalanság, a támogatót megilleti-e az elállás joga, valamint ez a jogkövetkezmény igazodik-e a szabálytalanság súlyához. A Kúria ítélete utalt arra is, hogy a szabálytalansági eljárás belüli jogorvoslat további igénybevételének korlátozása nem értelmezhető a polgári perrendtartás szerint a feleket és a bírót megillető

jogosultságok és kötelezettségek korlátozásaként, így a bizonyítás vagy a jogorvoslat tekintetében is a polgári perrendtartás szabályai alkalmazandók.

[22] Az elállás arányossága tekintetében pedig azzal érvelt, hogy a támogatási szerződéssel létrehozott jogviszony atipikus, melyben egyszerre vannak jelen közjogi és magánjogi elemek, a teljesítés szerződésszerűségének megítélése esetében a magánjogi elemek dominálnak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy az atipikus szabályozásra tekintettel a felperest szigorúbb elszámolási, együttműködési és tájékoztatási kötelezettség terheli, mint egy kizárólagos polgári jogi jogviszony tekintetében. Mindebből az következik, hogy ha a felperes jogszabályból, vagy a támogatási szerződésből fakadó kötelezettségeit megszegi – úgy kötelezettségszegésének súlyához igazodva – vele szemben súlyosabb jogkövetkezmények is jogszerűen alkalmazhatóak. Ezt támasztja alá a Kúria Pfv.V.20.893/2016/4. számú ítélete, ami azt vette figyelembe, hogy a kedvezményezett terhelő, a polgári jogban elvárt általános zsinórmértékként rögzített, azaz a támogatási jogviszonyokban az együttműködési, ezen belül a tájékoztatási és bejelentési kötelezettség teljesítésének hiánya súlyos szerződésszegésnek minősül. Jelen esetben a felperes nemcsak a fenti jogesetben rögzített, a projekt végrehajtásának körülményeire tekintettel eshetőlegesen bekövetkező tájékoztatás és együttműködés jogszabályi előírását sértette meg, hanem magatartásával kimerítette a Korm. rendeletben nevesített, a felperes részéről előre látható időpontban esedékes, tevékeny magatartás elmulasztásához kapcsolódó elállási okot is, amelyre tekintettel az elállás szankció alkalmazása nem minősíthető aránytalannak. Érvelése szerint a Felhívás 3.4.2. pontjának, valamint a Korm. rendelet 90. § (1) bekezdésének b) pontjának megsértése szorosan egymásra épülnek. Az alperes azért döntött jogszerűen és az arányosság követelményét is szem előtt tartva a jogviszony megszüntetéséről, mert a kedvezményezett már az 1. mérőidőben vállaltakat sem tudta határidőben teljesíteni.

[23] Utalt arra is, hogy amennyiben a jogalkotó valamely jogsértést elállással is enged szankcionálni, úgy a Korm. rendelet 164. § (4) bekezdésében rögzített arányossági követelmény kevésbé releváns, mint egyéb pénzügyi korrekció alkalmazása esetén. A jogalkotó a Korm. rendelet 90. § (1) bekezdésében rögzített jogsértések esetében ugyanis a közpénzzel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvére is figyelemmel már arányosította a felsorolt kedvezményezetti jogsértéseket. Következésképpen a Korm. rendelet 90. § (1) bekezdésének b) pontjában foglalt jogsértést is súlyos, az elállást mint jogkövetkezményt megalapozó jogsértésnek minősítette.

[24] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy a fellebbező olyan megállapításokat vitat, amelyet a 9.Pf.20.536/2023/11. számú végzésben a másodfokú bíróság már elbírált.

[25] Az alperes fellebbezése nem alapos.

[26] Fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett a Pp. 358. § (5) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének 1. számú keresetet elutasító, a 2. számú keresetet 5.194.206 forintot meghaladóan elutasító rendelkezése. Ezt meghaladóan az ítéltábla az

elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelmében bírálta felül azzal, hogy a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés korlátai között gyakorolta a felülbírálati jogkörét. Ilyen korlátnak minősültek a fellebbezés indokai, az abban megjelölt eljárási és anyagi jogszabálysértések (Pp. 371. §).

[27] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival is egyetértett. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a következőket emeli ki.

[28] Az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy a felperes által kért megállapítási és marasztalási kereset valódi keresethalmazatban alappal nem érvényesíthető. Ennek oka azonban az – miként azt az ítéltábla már a 9.Pf.20.536/2023/11. számú hatályon kívül helyező végzésében kifejtette –, hogy marasztalási kereset mellett a megállapítási kereset Pp. 172. § (3) bekezdésének feltételei nem teljesülnek, nem pedig az, hogy a kereseti kérelmek a Pp. 173. § (1) bekezdésében írtakat sértenék. Következésképpen a Pp. 173. § (1) bekezdésének sérelmére és azon keresztül a Pp. 176. § (2) bekezdés c) pontjára, 240. § (1) bekezdés a) pontjára és 379. §-ára hivatkozással az eljárás megszüntetésének nem volt helye. A megállapítási kereseti kérelmet a Pp. 172. § (3) bekezdésében írt feltételek hiányában érdemben kellett elutasítani, ahogy azt az elsőfokú bíróság helyesen tette.

[29] Az elsőfokú bíróság anyagi jogi álláspontjával indokolta, hogy miért csak a Korm. rendelet 90. § b) pontja alapján kell az elállás jogszerűségét vizsgálni. Nem sértett ezért eljárási jogszabályt (Pp. 346. § (5) bekezdés) azzal, hogy nem indokolta részletesen, miért nem jogszerű az elállás az ÁSZF 7.4.2. d) pontja, illetve a Felhívás 3.4.2. pontja alapján.

[30] Az irányítóhatóság jogerős szabálytalansági döntésében önmagában a Korm. rendelet 90. § (1) bekezdés b) pontjának megsértése alapján alkalmazhatónak találta az elállás jogkövetkezményét. Az alperes az elállását arra a tényre alapította, hogy a kedvezményezett a támogatási szerződés megkötésétől számított 12 hónapon belül nem küldött be a megítélt támogatás legalább 10%-áról kifizetési igényt. Ezzel az ÁSZF 7.4.2. d) pontja szerinti szerződésszegést követett el, és megsértette a Korm. rendelet 90. § (1) bekezdés b) pontját, valamint a Felhívás 3.4.2. pontjában foglalt 15%-os elvárást. Az elállás ténybeli indoka tehát azonos volt, csak az elállás megalapozására hivatkozott jogszabályok és szerződéses rendelkezések különböztek.

[31] Az elsőfokú bíróság – a szerződésmódosítások elfogadásával összefüggő jogosulti késedelemre és akadályközlésre tekintettel – helyesen állapította meg a jogerős szabálytalansági döntés indokával szemben, hogy nem követett el a felperes elállást megalapozó szerződésszegést (Korm. rendelet 90. § (1) bekezdés b) pont) azzal, hogy a szerződés megkötésétől számított 12 hónapon belül nem igazolta a megítélt támogatási összeg 10%-nak felhasználását kifizetési igények benyújtásával. A fellebbező alperes az akadályközléssel és a jogosulti késedelemmel összefüggő, egyébként megalapozott ítéleti megállapításokat nem támadta a fellebbezésében, így ezeket a felülbírálat sem érintette. Az

ÁSZF 7.4.2. d) pontja a Korm. rendelet 90. § (1) bekezdésével egyező szerződésszegést szabályoz, így nem indokol eltérő jogi minősítést. A Felhívás 3.4.2. pontja pedig 1. mérőföldkőig (2018. október 31-ig) benyújtandó kifizetési igényekről rendelkezik, így ezt a szerződésszegést szintén nem valósította meg a jogosulti késelemre tekintettel az elállás megalapozására előadott azon tény, hogy a felperes nem nyújtott be 12 hónapon belül kifizetési igényt. Alaptalanul hivatkozott ezért az alperes arra, hogy a fellebbezésben megjelölt szerződéses és jogszabályi rendelkezésekbe ütközik az elállás jogszerűtlenségének megállapítása.

[32] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban is, hogy a jogerős szabálytalansági döntésre alapított elállás jogszerűsége a jogerős szabálytalansági döntés indokaira alapíthatóan vizsgálható. Az alperes által hivatkozott alkotmánybírósági határozat kiemeli, hogy a támogatási szerződés sajátos szerződés, a jogviszonyban a közjogi és a magánjogi elemek keverednek (3385/2018. (XII. 14.) AB határozat [29] bekezdés). Abból, hogy a szabálytalansági döntés közjogi aktusát követően, annak magánjogi jogkövetkezményeként alkalmazott elállás jogszerűsége a polgári bíróság előtt a Pp. szabályai szerinti eljárásban az Alkotmánybíróság és a Kúria gyakorlata szerint vizsgálható, nem következik az, hogy az alperes irányítóhatóságot nem köti a jogerős szabálytalansági döntés, és attól függetlenül, más szabálytalansági okra hivatkozva gyakorolhatja elállási jogát. Az alperes által hivatkozott AB határozat, kúriai döntések idézett indokolási részleteiből sem szűrhető le ilyen jogértelmezés. Ezek a kedvezményezett oldaláról teszik lehetővé az elállás jogszerűségének polgári jogi, korlátozott terjedelmű vizsgálatát (a jogszerűség vizsgálata a szabálytalansági eljárásra és a közjogi jogszerűsége nem terjed ki). A támogatási jogviszony közjogi elemeivel, a szabálytalansági eljárással (Korm. rendelet 156. §), annak garanciális szabályaival és a szabálytalansági döntés közjogi tartalmával azonban nem egyeztethető össze az, hogy az irányítóhatóság a Ptk. 6:140. § (2) bekezdésére hivatkozással az elállás jogszerűségét érintő jogvitában a jogerős szabálytalansági döntés indokától eltérő, más szabálytalansági indokra térjen át.

[33] Az ítéltábla megjegyzi, hogy az elsőfokú bíróság indokolásában másodlagosan állást foglalt abban a kérdésben is, hogy önmagában a Felhívás 3.4.2. pontjának sérelmére hivatkozással az elállás nem arányos szankció. Az ítéltábla ezzel a következtetéssel is egyetértett. Az elsőfokú bíróság e körben helyes indokaira azok megismétlése nélkül visszautal. Nem állapítható meg ügyazonosság az alperes által az arányosság tekintetében hivatkozott kúriai döntéssel. A jelen ügyben az alperes jogosulti késedelme állt fenn, a felperes a teljesítés akadályát közölte, a jogosulti késelem megszűnése után eltelt idő nem volt jelentős, és még a szabálytalansági eljárás során teljesítette a felperes a szerződéses kötelezettségét.

[34] Alaptalanul hivatkozott az alperes fellebbezésében arra, hogy az elállás azért arányos, mert a Korm. rendelet 90. §-nak megfelelő elállási oknál a jogalkotó már mérlegelte az arányosság kérdését. Az adott ügyben ugyanis az akadályközlésre és a jogosult késedelmére tekintettel a Korm. rendelet 90. § (1) bekezdés b) pontja alapján az alperes elállása nem volt jogszerű, ezért nem volt jelentősége annak a kérdésnek, hogy a 90. § (1) bekezdés b) pontja alapján az elállás arányos szankció-e, vagy sem.

[35] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[36] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az alperest kötelezte a másodfokú eljárás költségeinek viselésére. A felperes fellebbezéssel nem élt, a másodfokú eljárásban a pertárgyértéket így az alperes fellebbezésével érintett marasztalási összeg (5.194.206 forint) alapján kellett megállapítani. Ennek figyelembevételével a felperes javára az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján 130.000 forint ügyvédi munkadíjat állapított meg mint másodfokú perköltséget.

[37] A fellebbezési eljárási illetékről az alperes személyes illetékmentességére figyelemmel a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2025. október 7.

Dr. Hóbl Katalin s. k.

a tanács elnöke

Dr. Istenes Attila s. k.
k.

előadó bíró

Dr. Balázs Ildikó s.

bíró